

ÚJ TANÍTÁSI MÓDSZER KIDOLGOZÁSÁNAK ÉS BEVEZETÉSÉNEK SZÜKSÉGESSÉGE

Tomory Zsuzsa

Talajt vesztett világunk működésének első és legnagyobb áldozatai a gyermekek, kiknek létét a fogamzás előtti pillanatoktól számolom. Ez utóbbi állítás magyarázata a későbbiekben válik nyilvánvalóvá.

Minden élőlénynek szüksége van nyugodt, szeretetteljes környezetre, megfelelő táptalajra, éltető napsugárra, hogy a benne rejlő életerő kiteljesedhessen, s a neki rendelt feladatát betölthesse. Ezen gondolat valósága nemcsak a magok növekedésével foglalkozó szakemberek szemében nyilvánvaló, de megmutatkozik az egyén, s ennek összegezője, a társadalom életén belül is. Korunk ideges, kapkodó társadalmának termékei az irányt és célt vesztett fiatalok, kik utcasarkokon gyülekezve ténferegnek, mivel nem tudják felismerni ilyen körülmények között életcéljukat, mivel soha nem tanulták meg a nyugodt környezet szülte teremtő munka örömét. Ugyan ez áll a különböző társadalmi egységek egymáshoz való viszonyára is: műveltség teremtő csak az egy helyben élő, meggyökerezett, békés társadalom lehet.

Ezen kis bevezető után térek a címben összegezett lényegre.

A természettől és teremtéstől elrugaszkodott, világunkban idegenné vált ember lelkének gyógyítása legyen gyermeknevelésünk alapja. Csak egészséges lélekkel, s napjainkban legalább egészséges lélek iránti igényünkkel tudjuk megteremteni azt a szellemi légkört, mely egészséges környezetet biztosít leendő és meglévő gyermekeink számára. A régi falvak életében, ahol a teremtés rendje volt az irányadó, az erős, egészséges, életigénylő társadalom teremtette meg az érkezendő gyermek számára oly szükséges, szerető légkört. Ebben megfogánva ez a légkör dajkálta már méhen belüli életét is népünk dalos, imás életén át.

Iskoláink egyenes folytatói voltak ezen légkörnek, melyet a tudás eszközeivel még tovább fejlesztettek. Megőrizték gyermekmeséink tündérvilágának igazságtartalmát, s ezekkel egyúttal példaképeket állítottak a gyermek elé, mely felé – mint inda a nap felé – örömmel törekedett. A Pusztaszeren megőrzött valahai falusi iskola élete csodálatos tudás és fejlődés emlékét őrizte meg a gyöngybetűkkel írt füzetekben, szertári termékekben, noha csak egy szobás falusi iskola volt, melynek tanítója még e természetes egységen belüli nevelést szorgalmazta, s nagyszerű eredményeit e társadalom műveltség igényén át tudta elérni.

Mindez megszűnt, vagy megszűnőben van. E folyamat hazánkon kívüli történelmével nem óhajtok most foglalkozni, de annyit meg kell jegyeznem, hogy nem magyar társadalmakban ez a fenti természetes fejlődés ismeretlen volt. Ezeknél az áldott állapot tehernek számít és ilyen néven is ment át szótáraikba. Kisgyermekes asszonyaikat gerelyes csatáik első soraiba állították, csecsemőiket hátukra kötve, hogy a férfi harcosokat védjék. Ez a világ életidegen, s számunkra is az. Példaképként semmi esetre sem használhatjuk. Ezen társadalmak még a mai napig sem tanultak meg például írni-olvasni, a gyermekek valamiféle képirásként használják a leírt szót, s műveltségük alapjaként a torz, a kegyetlen világa a mindennapi, a kéjelgés, a bosszú alantas gondolatait emelik példaképként eléjük.

Az elmúlt évtizedekben az ilyen tanítás kétes eredményeit igyekeztek nálunk is meghonosítani akkor, amikor írástudatlanság évezredek óta nem volt hazánkban, s egy

féle nehézség csak a reánk erőltetett, idegen írás átmeneti állapota volt. A természetes étellel való kapcsolatunk mind hátrább kényszerült, nemes testnevelés helyett a mozgás igénye utcai verekedésekig fajulhatott nyugati mintára, s a zene, a művészetek mind hátrább szorultak, gyakran „kerethiányra” való hivatkozással. Ez utóbbi komoly tényező lehet, de egy jó tanító ennek dacára tud alkalmat találni a lélek művelésének átmentésére. Ugyanakkor kezdett kiszorulni Isten is a „felvilágosult” nyugati iskolákból.

Iskoláinkban eleget kell tennünk a gyermek magával hozott lelki és élet igényének, mely Kodály Zoltán Visszatekintés című művében oly szépen olvasható: a dalnak és a mozgásnak.

Amint a dalok közösségi átadással sokszorozódnak a gyermek életében, a mozgás igényét is egyengetni kell, hogy ne váljon öncélú rombolássá lelki és testi téren egyaránt.

Fontos megismertetni ezzel egyidőben a körülötte levő világot: növényeket, állatokat, hogy azokkal bölcsen együtt tudjon élni a későbbiek folyamán. Ezek során elmaradhatatlan a felismerés, hogy ez a teremtett világ tanítómesterünk. A felette való uralkodás ezek bölcs gondozását jelenti és nem kizsákmányoló öncélúságot.

A természetnek a gyermek önmaga is része – meg kell ismerkednie azzal a mindennapi csodával, melyben lelke otthont talált. Gondoljuk csak el, milyen változást jelent a gyermek öntudata számára például, ha hallja, hogy erei 100.000 km. hosszúak. Fel kell ismernie, hogy élete minden pillanata csoda: a világegyetem „összeesküvése” adta meg a lehetőséget, hogy ma itt legyen. Szupernovák robbanásának csillagpora, a teremtés melege, hangja, az egész világ mind itt van testükben, s Teremtőjével való közvetlen kapcsolatát igényeli.

Ha ilyen ismeretekkel mai tanítók nincsenek felvértezve. annyit máris meg tudnak tenni, hogy hallgatnak a gyermek mondanivalójára, s ők is elmondják a világról azt, amit éppen tudnak. Néhány szó, gondolat a csillagokról, a tavaszi cserebogarakról, virágokról élete alakulásában döntő lehet. A tanárnak tanulmányai során találkoznia kellett azon mondattal is, hogy „*Világ világa, virágnak virága...*”, s itt már tárul is a kapu a nyelvünk adta magasabb eszmeiség világa felé. Ismét Kodály Zoltánt említem, aki elmondta, hogy ma senkinek nem tesz magyarságát készen a bölcsőjébe, mint régen. Tanulni és tanítani kell, hogy magyarsága ne üres frázis legyen, hanem tartalommal töltött valóság. Ha mint szülő csak egy-két természetből ellesett példával rendelkezünk: annyit kell tovább adnunk a gyermeknek, hogy az ő élete is a természethez kapcsolódhasson, még akkor is, ha pillanatnyilag ez csak egyetlen szál, de ez a szál él.

Fel kell eszmélnünk, hogy a világ otthonunk, mi is világok és virágok vagyunk, s mindez azért teremtődött, hogy boldogok legyünk benne. El nem tudom mondani, hogy milyen örömet jelentett számomra mindig, s jelent ma is, amikor a tudomány egy-egy újnak hitt, természeti ismerete során feleszmélek arra, hogy magyar hagyományaink mindennek az előképét már ezredekkel ezelőtt ismerték, s meséinkben reánk hagyományozták. Ilyen öröm volt, amikor ma, 79 éves koromban megtudtam, hogy galaxiánk hajó alakú, s a teremtés hullámaint maga előtt tolva igyekezik célja, a Hattyú csillagkép felé. Talán soha ilyen erősen nem éreztem Isten gondoskodó szeretetét, mint ebben a képből: amíg világi tudósaink erősen igyekeznek napjainkban olyan új bolygót találni, ahová kivételes egyének átszállhatnak majd, miután jelen gyönyörű földünket tönkretettük, Istenünk már régóta szállít bennünket ezen a „nagy hajón”, mint jó révész egy számunkra rendelt jövő otthon felé. Ő vezeti, irányítja életünk hajóját életünk minden percében.

Erdélyi Zsuzsa Hegyet hágék lőtöt lépék című ősi imagyújteménye az őstudás tárháza: mindenki számára elérhető. Forduljunk élő hittel, nyitott elmével üzenetéhez, s őrizzük őseink reánk hagyott őstudását egyéni, családi szinten is.

Teremtsük meg gyermekeink számára a következő alapokat:

1. Szeretet áldott légkörét
2. A természet törvényein alapuló élet kellékeit és ismeretét
3. Jó termőföldet: jó, követendő példákat
4. Természetének megfelelő megnyilatkozás lehetőségét
5. Tehetségének megfelelő mindenkori támogatást
6. Az anyagi léten túl vezető élet-kapcsolatainkat
7. Korának megfelelő tudás elsajátítását

Ez utóbbival kapcsolatos a serdülő korba kerülő fiatalok bölcs irányítása, amivel egy későbbi írásomban foglalkozom.

Az itt hozott, korunkban szükséges változások valóra váltása a szülők, áldozatos oktatók – kik a gyermekeket mindezek okának ismeretével hozzák szerves összeköttetésbe -- és a magyar társadalom jövőépítő munkájára vár.

A jelen gyermekei gyakran hallhatják a következő, vagy hasonló mondatot: „Ha azt hiszed, hogy most nehéz az iskolai munka, csak várd meg milyen nehéz lesz az élet...”

Gyermekeink szerves, magyar életre nevelése a csodaváró áhitat világot és virágot átfogó összhangjában válik majd valóra: gyönyörű, élő és életető Magyar életté.

*

A természettől és teremtéstől elrugaszkodott, világunkban idegenné vált ember lelkének gyógyítása legyen gyermeknevelésünk alapja.

Iskoláinkban eleget kell tennünk a gyermek magával hozott élet igényének, mely Kodály Zoltán Visszatekintés című művében oly szépen olvasható: a dalnak és a mozgásnak.

Amint a dalok átadással sokszorozódnak a gyermek életében, a mozgás igényét is egyengetni kell, hogy ne váljon öncélú rombolássá lelki és testi téren egyaránt.

Fontos megismertetni ezzel egyidőben a körülötte levő világot: növényeket, állatokat, hogy azokkal bölcsen együtt tudjon élni a későbbiek folyamán. Ezek során elmaradhatatlan a felismerés, hogy ez a teremtett világ tanítómesterünk. A felette való uralkodás ezek bölcs gondozását jelenti és nem kizsákmányoló öncélúságot.

A természetnek ő önmaga is része – meg kell ismerkednie azzal a csodával, melybe lelke otthont talált. Gondoljuk csak el, milyen változást jelent a gyermek öntudata számára, ha hallja, hogy erei ennyi és ennyi mérföldnyiek, s hogy idegszájai a holdig érhetnek (itt pontosítani kell). Fel kell ismernie, hogy élete minden pillanata csoda: a világegyetem „összeesküvése” adta meg a lehetőséget, hogy ma itt legyen. Supernovák robbanásának csillagpora, a teremtés melege, hangja mind itt van testünkben, s Teremtőjével való közvetlen kapcsolatát igényeli.

Ilyen ismeretekkel mai tanítók nincsenek felvértezve – de annyit máris meg tudnak tenni, hogy hallgatnak a gyermek mondanivalójára, s ők is elmondják a világról azt, amit éppen tudnak. Néhány szó, gondolat a csillagokról, a tavaszi cserebogarakról, virágokról.

Tanulmányai során találkoznia kellett azon mondattal is, hogy „Világ világa, virágnak virága...”, s itt már tárul is a kapu a nyelvünk adta magasabb eszmeiség világa felé. Ismét Kodály Zoltánt idézem, aki elmondta, hogy ma senkinek nem adják magyarságát készen a bölcsőjébe, mint régen. Tanulni és tanítani kell, hogy magyarsága ne üres frázis legyen, hanem tartalommal töltött valóság. Ha mint szülő csak egy-két természetből ellesett példával rendelkezünk: annyit kell tovább adnunk a gyermeknek, hogy az ő élete is a természethez kapcsolódhasson, még akkor is, ha pillanatnyilag ez csak egyetlen szál, de ez a szál él.

Fel kell eszmélnünk, hogy a világ otthonunk, mi is világok és virágok vagyunk, s mindez azért teremtődött, hogy boldogok legyünk benne. El nem tudom mondani, hogy milyen örömet jelentett számomra 79 éves koromban megtudni, hogy galaxiánk hajó alakú, s a teremtés hullámaint maga előtt tolva igyekezik célja, a Hattyú csillagkép felé. Talán soha ilyen erősen nem éreztem Isten gondoskodó szeretetét, mint ebben a képben: Ő vezeti, irányítja életünk hajóját életünk minden percében.

Erdélyi Zsuzsa Hegyet hágék lőtöt lépék című ősi imagyűjteménye az őstudás tárháza: mindenki számára elérhető. Forduljunk élő hittel, nyitott elmével üzenetéhez.

*